

Årsrapport 2020

Pileurt-banden Helsingør

Pileurt-banden Helsingør har i sin anden sæson samlet yderligere erfaringer, som herved deles med samarbejdspartnere og potentielle nye pileurt-bander landet over.

Pileurtbandens dagsorden er at indsamle, diskutere og formidle informationer om giftfrie metoder til bekæmpelse af japansk pileurt, primært ved aktive bekæmpelsestiltag i Helsingør.

Planterne, som man kan læse nærmere om hos [Miljøstyrelsen](#), er den allestedsnærværende japansk-pileurt, *Reynoutria japonica*, den knap så hurtige kæmpe pileurt, *R. sachalinensis*, og den nyopståede, meget aggressive bastard mellem de to arter, hybrid-pileurt, *R. ×bohemica*. Alle har de oprindeligt deres evner fra Østasiens vulkanområder, hvor miljøet belønner hurtig invasion af skiftende arealer og evne til at sprænge klippelag, asfalt og beton. De trives på enhver dansk jordbund og har ingen naturlige fjender.

Planternes hyppighed synes i følge Atlas Flora Danica 2015 voldsomt øget i de seneste årtier. I en rapport til Miljøstyrelsen, der også modtager [registreringer](#), har [Niras](#) i 2018 vurderet, at datagrundlaget for udbredelsen nu er tilstrækkeligt til en national bekæmpelsesindsats. Måtte nærværende rapport bidrage hertil.

Vi forsøger at samle fotodokumentation for alle projekter til fremtidig vurdering af forløbet.

[Årsrapporten for 2019](#) er blev citeret 12 gange i en forskningsrapport fra Københavns Universitet [Jonas Morsing: Bekæmpelse af de store pileurt arter i Danmark \(2020\)](#). Vi håber selvfølgelig, at denne årsrapport også vil blive citeret.

KONCEPT PARTNERSKAB

20 frivillige har i første sæson for Pileurt-banden Helsingør engageret sig i 21 større bestande af fortrinsvis japansk pileurt. I 2020 har vi erfaret at nogle af disse bestande ikke kan håndteres af lokale, nærboende frivillige. Det vil kræve en større indsats og samarbejde mellem kommune og grundejere for at en bekæmpelse vil lykkes.

Haveselskabet Nordsjælland og foreningen Hellebæk Kohaves Venner stillede sig bag initiativet som medstiftende, bragte gentagne artikler og udlånte for sidstnævntes vedkommende et større antal leer til Pileurt-banden.

Naturstyrelsen Nordsjælland og Helsingør Kommune har budt initiativet meget velkommen og erklærede sig villige til samarbejde og til moderat finansiering af de frivilliges omkostninger. På side x udtaler kommunen og NST sig om deres bidrag

Pileurtbanden er bekendt med at Care4Nature v Hans Wernberg er grundigt involveret i flere større projekter rundt om i Nordsjælland mv. Vi følger med i udviklingen ved Skibstrup så godt vi kan (projekt 17). Vore tanker om samarbejde med Care4Nature, f.eks. at sende folk på kursus her, er endnu ikke blevet til noget, selvom Kommunen havde tilbudt at betale. Måske bliver det aktuelt en dag, når de frivillige kan afse tid til det.

Pileurtbanden har haft en god udvikling af vores facebookgruppe. Der er meget lidt debat på siden, men dens funktion som informationskanal for aktiviteter og tiltag opfyldes til fulde. Der er efterhånden 257 medlemmer.

SÅ SVÆRT KAN DET VÆRE

Pileurternes egenskaber gør i ekstrem grad bekæmpelse vanskelig:

- Rødderne spreder sig op til 7 meter årligt - for hybrid-pileurter halvanden gang mere
- Rødderne gror til to meters dybde
- Blot én overset plante gør indsatsen spildt
- Kun isolerede bestande kan forventes kontrolleret
- Skud i dvaletilstand på rødderne kan overleve usynligt under jorden i flere år efter bekæmpelse, før de skyder påny
- Fragmenter af rødder på så lidt som 0,06 gram kan spire til nye planter

Bekæmpelse udført af professionelle vil koste flere hundrede kr/m², hvis der skal gives garanti efterfølgende. Planterne skal graves op til to meters dybde med store maskiner og inficeret jord bortskaffes, eller de skal tildækkes i mindst fem år med specialudviklet fiberdug til over 20 kr. pr. m², f.eks. [Plantex Platinum](#). Pileurt-banden har drøftet fiberduge med producenten DuPont under en rundvisning til gruppens projekter. En meget grundig tildækning med kraftig plastfolie som dækker 2-3 m udover bevoksningens areal, forsøges afprøvet et par steder.

METODER

Pileurt-bandens bekæmpelse er sket ved én af to metoder:

- Tildækning med absolut lystæt plastfolie eller presenning, som skal vare ved i mindst fem år og fastholdes uanset vejr og vind samt lappes med gaffatape ved eventuelle huller. Tildækningen lægges mindst tre meter ud over de yderste planteskud og med mindst 60 cm overlæg mellem banerne, som kan være op til 12 meter brede. Hyppig overvågning er påkrævet, da arbejdet ellers nemt kan være spildt.
- Nedsæring med le eller buskrydder hver anden-tredie uge i vækstsæsonen, fortsættende i mindst fire år som anbefalet i danske og udenlandske forsøg. Også her er overvågning mod upåagtede pileurtskud i nærområdet et krav, da arbejdet ellers nemt kan være spildt.

Pileurt-banden prioriterer projekter, som kan forventes at munde ud i fuld nedkæmpelse af planterne, men nogle af soloprojekterne støttes selvom vi ikke forventer en fuld nedkæmpelse.

Ved begge metoder har de frivillige søgt at svække planterne mest muligt gennem forudgående opgravning af deres skudkroner i jordoverfladen, ligesom opgravning/oprivning af særligt stærke skud og udløbere fra tildækkede arealer er fortsat målbevidst sæsonen igennem. Ved Julebæk Strand, har Naturstyrelsen betalt for en gravemaskine til opgravningen.

RESULTATER

Ved udgangen af 2020 har vi vurderet, at der er foretaget en meget tilfredsstillende indsats på vore seks topprioriterede projektområder. Det gælder områderne **Støberivej, Hornbæk Plantage Midt, Dalebro Grusgrav, Bondedam-svinget, Hellebæk Station og Turbinehus-skråningen** i

Hellebæk. Her holdes planterne stærkt og vedholdende nede, og vi ser meget optimistisk på bekæmpelsen fremover. Se oversigten over alle projekterne side 4.

To projektområder bød på forskellige uventede problemer. Det gælder **Ellesumpen ved Bøsseimagergade** over for Kirkegården, hvor Pileurt-banden ikke havde tidressourcer. Vi aftalte med naboerne til **Hornbæk Plantage Øst P-pladsen** om at foretage en slåning, men pga. af rygproblemer, overtog Pileurt-Banden ansvaret for bekæmpelse.

To meget store områder med ekstraordinært voldsomme bestande af de særligt aggressive hybrid-pileurter, trives fortsat i udstrakt grad. Ved **Gurrevej 166** har Kommunen totalryddet pileurt i 2020, men det har næppe nogen synderlig langtidseffekt. På hjørnet ved **Løvdalsvej/Klostermosevej** sker ingen indsats, formentlig fordi der ingen kontakt er mellem grundejer, NSPV og Kommunen.

To projekter står på vores liste fordi de rummer vigtige aspekter. Ved **Skibstrup** følger vi med interesse den store presenning udlagt af Care4Nature. Et projekt betalt af Kommunen med flere 100-tusinde kr.

Det følgende billede viser et tilsvarende meget stort areal med hybrid-pileurter, som omslutter Valdemar Atterdags sagnomspundne **Gurre Slotsruin**. Pileurten breder sig voldsomt i flere bestande på begge sider af Gurrevej samt vidt omkring ruinen. Stedet overvåges på grund af det overvældende omfang kun passivt af Pileurt-banden, som har fået oplyst at ejer NST vil planlægge en indsats i samråd med Slotsstyrelsen.

Seks områder har haft status af soloprojekter, der varetages af nærtboende enkeltpersoner. Der er generelt iagttaget en effekt af bekæmpelsen, men det er for tidligt at drage nogen endelige konklusioner.

To projekter, som ikke kom på skinner i 2019, har haft en god udvikling 2020. Det gælder et forsøg med altædende grise mod pileurter i indhegnet skov **bag Bøsse-magergade 68**, hvor alt materiale stod klart allerede ved årets start, samt den kommunale strandskråning over for butikken **McVerdi på Ndr. Strandvej 153**.

PROJEKTBEKRIVELSER 2020 med fokus på status.

Her er den fulde liste over Pileurt-bandens engagementer med arealer, bekæmpelsesform og ejerforhold. Klik på projektnavn for link til flere detaljer:

Nr	Projektnavn	Areal m2	Bekæmpelsesform	Ejerforhold
1	Støberivej Helsingør	200	Tildækning	Helsingør Kommune
2	Hornbæk Plantage midt	200	Fræsning + tildækning	Naturstyrelsen
3	Hornbæk Plantage øst	500	Opgravning og slåning	Naturstyrelsen
4	McVerdi Udsigtspunkt	200	Slåning	Helsingør Kommune
5	Dalebro Grusgrav	250	Tildækning	Helsingør Kommune
6	Gurrevej 166	900		Helsingør Kommune
7	Løvdalsvej 2	200		Helsingør Kommune
8	Bondedamssvinget	575	Opgravning+tildækning	Naturstyrelsen
9	Hellebæk st	200	Opgravning+slåning	Naturstyrelsen
10	Griseforsøg, Bøsse-magergade	2000	Grise opgraver	Naturstyrelsen
11	Soloprojekt Meulenberg /v Helle Øelund	200		Helsingør Kommune
12	Soloprojekt Hornbæk/v Jens Peter Pihl	100		Helsingør Kommune
13	Soloprojekt Ellesumpen Hellebæk kirkeg.	250	Ikke startet	Naturstyrelsen
14	Soloprojekt Espergærde/ Carl Suwalski	40		Helsingør Kommune
15	Mælkedammen Hellebæk	400	Tildækning	Naturstyrelsen
16	Rosenstandsvej, Helsingør	30		Helsingør Kommune
17	Skibstrup Genbrugsplads	1000	Tildækn. Care4Nature	Helsingør Kommune
18	Turbinehus dalen	2350	Fræsning+slåning	Naturstyrelsen
19	Gurre Slotsruin, Gurre	500	Ikke startet	Slots/Naturstyrelsen
20	Soloprojekt Trykkerdamme/v Lis Rabbek	5		Helsingør Kommune
21	Soloprojekt Regan Øst /v Klaus Flemløse	20	opgravning	Naturstyrelsen
22	Julebæk Strand	2000	Opgravning+slåning	Naturstyrelsen
23	Sveasvej	250	Opgravning+tildækning	Naturstyrelsen
24	Skindersøvej - start 2021	200	Opgravning+tildækning	Naturstyrelsen
25	Skorpeskolen - start 2021	3300	Fræsning+opgravning	Naturstyrelsen

Projekt 1 (Støberivej) og 5 (Dalebro grusgrav)

Består begge af ca. 200-250 m² presenning, med dobbeltlag på det meste af området. Projekterne omtales samlet, da strategi og indsats følger samme mønster begge steder. I april 2020 blev presenninger tilset,

repareret og udlagt igen. De var rullet sammen og stuvet til side for vinteren. Begge steder blev etableret 2 lag presenning eller plastfolie på størstedelen af bevoksningen. Det sikrer bedre mod gennembrud og forhindrer gennemtrængning af lys. En håndfuld sideskud er fjernet hver 14. dag hele sæsonen, Bevoksningen er tydeligt svækket. Vi forestiller os at den knækker helt i 2021.

Projekt 2. Hornbæk Plantage midt.

En stor parkeringsplads midt i Hornbæk Plantage ud mod vandet. På begge sider af pladsens indkørsel ligger bevoksninger af pileurt – tilsammen ca. 200m². I foråret har NST fræset, jævnet og udlagt presenning, og herefter har pileurtbanden (primært Klaus) tilset og fjernet gennembrud eller sideskud. Der er mange sideskud (ofte 50-100) langs med cykelstien og ved træer og sammenføjninger. Stykket er nu dækket med flis, så det ser pænere ud. Der har været en del gennembrud af afdækning, som skal repareres inden vækstsæsonen.

Projekt 3. Hornbæk Plantage Øst

Hornbæk Plantage Øst er en parkeringsplads tilhørende Naturstyrelsen. På denne plads er der to adskilte bestande (2-300 m² hver) af japansk pileurt adskilt af en græsplæne. Pileurtbanden ryddede begge områder og lagde presenning på det største (sydlige) stykke. Beboere omkring var (forståeligt) utilfredse med presenning-dækket og de mange sandsække, så vi blev enige om en ny strategi. Ejerne af ejendommen ønskede at holde bevoksningerne ned med slåning mm og derefter udså/udlægge blomster bede. Vi fjernede derefter presenningerne og Jarl Eriksen/Klaus Flemløse bekæmpede japansk pileurt 2-3 uge.

Projekt 4, Mc Verdi på Strandvejen i Ålsgårde ved Hellebæk Kirke.

Et udsigtssted med skrænt og trappe ned til stranden. Skrænten er i 2020 slået ned af Klaus og Jarl, ca. 5 gange, hvorefter stængler er revet sammen i bunker. Forsøgt bekæmpelse med salt på enkelte pileurt klumper helt nede på selve stranden, men med skuffende resultat.

Projekt 6+7. Ingen aktivitet i gang.

Projekt 8, Bondedam-svinget, Bøsseimagergade 72.

Bondedams-svinget var det første stykke med japansk pileurt, der i 2019 blev gravet op af Jarl Eriksen og stænglerne blev kørt væk af Naturstyrelsen (NST). Stykket lå hen indtil Naturstyrelsen i 2020 fræsede stykket op. Stykket blev efter derefter dækket med sort plastik, og tilvæksten var stoppet, men det var ikke noget kønt syn.

En tilfældighed gjorde at Jarl Eriksen fik nys om gratis flis. Naturstyrelsen leverede 38 kubikmeter træflis, som blev planeret af Klaus Flemløse og Jarl Eriksen. Sivene blev slået ned af Jarl Eriksen, og den gamle fredede udsigt over søen genetableret. En stor oplevelse, da et ægtepar ved afslutningen af projektet kom forbi og fra mobiltelefonen fremviste et maleri fra 1857 på Nivågård-samlingen, hvor en dreng og lillesøster vander køer på stedet, som vi netop havde færdiggjort - genetableret udsigten fra. Se P C Skovgaards malerier øverst.

Til venstre udsigt over Bondedammen under slåning.

Til højre udsigten efter slåning.

Projekt 9, bevoksningen i Bøsse-magergade over for Hellebæk Stationsvej.

Stykket er bearbejdet af Jarl i perioden fra 31. maj til 6. oktober 2020. Det er 8 gange gået igennem med kratrydder, og enkelte gange med en le. Græs og anden beplantning er ved/har fået fat, og Jarl har igennem perioden set, at nye skud bliver mindre og mindre og afslutningsvis nærmest væk efter den afsluttende bekæmpelse med kratrydderen den 6. oktober her i efteråret.

Projekt 10. Griseforsøget i Hellebæk v Frederik Lynge og Mads

I starten af 2020 blev projektet for alvor etableret. Indhegningen blev afsluttet og grisene flyttede ind i januar 2020. Indhegningen er delt op i tre parceller så søer, orne og unge orner kan gå hver for sig. Grisene har vist sig effektive til at holde pileurt nede på arealet. Nye skud bliver gnavet ned inden de når 10 cm. Grisene går ikke så meget i jorden og på rødderne hvilket formentlig skyldes at der er racen Kune Kune. Racen vurderes dog fortsat at være god til projektet da de er relativt små, nemme at omgås og effektivt gnaver nye skud ned.

Der forventes at komme et kuld grislinger i løbet af 2021, således at der kun er et enkelt kuld på arealet ad gangen. Et kuld er som regel på 6 grislinger, hvilket med de to søer og ornen giver 9 individer. Det vurderes at være et passende antal til arealet for sikre at væksten af pileurt gnaves ned og der stadig er god plads til dyrene.

Grise projektet er omtalt i en forskningsrapport fra Københavns Universitet [Jonas Morsing: Bekæmpelse af de store pileurt arter i Danmark \(2020\).](#)

Projekt 11. Soloprojekt v Helle Øelund ved Nørrevej i Snekkersten

"Jeg har revet/ klippet pileurt væk 2 gange i 2020 i Meulenburgskoven. De vokser på 2 lave skråninger langs Meulenburg Park-vejen ind mod Meulenburg-skoven. De kan holdes nede/væk ved denne procedure, så de ikke breder sig."

Projekt 12. Soloprojekt v Jens Peter Pihl i Hornbæk

Projektet på Østre Stejlebakke kører nu på 5. år. Pileurten holdes nede med en sløv le, så græs og blomster kan vokse op og på sigt "kvæle" pileurten. Pileurten slås en gang om ugen fra 1. maj til Skt. Hans og så efterfølgende efter behov over sommeren. Efter 5 år er pileurten nu ikke så kraftig i vækst – græs og blomster står højere end pileurten midt på sommeren.

Projekt 14. Soloprojekt ved Carl Suwalski i Espergærde

"Jeg har gennem tre vækst-sæsoner gravet så meget jeg kunne få op af rodnettet (nogle steder er der trærodder, der gør det umuligt at få særligt meget med op) og løbende været efter nye skud på ca. 50 m2 stort område. Det bliver klart mindre og mindre at komme efter." – skriver Carl

Projekt 15. Mælkedammen

To svage bevoksninger tildækket med plastfolie og det kører planmæssigt.

Projekt 16. Rosenstandsvej, Helsingør.

"Projekt 16 er et ganske lille område og vi er mange om det, så vi er ret sikker på at komme i mål. Vi fortsatte ufortrødent i år 2020 Det ville være rart at sige at vi kan mærke forandring fra sidste år til dette, og vi synes at opleve det er mindre, men vi har ikke et klart billede der af. Af nyt kan det fortælles at de haveejere som også er berørt af pileurt i deres have er gået ind på at følge op på bekæmpelsen."- skriver Lene Jørgensen

Projekt 18. Turbinehus skråningen i Hellebæk (Turbinehus dalen).

I foråret 2020 foretog Naturstyrelsen en rydning af enkelte træer og en knusning af hele områder. Derefter har Jarl og Preben Kristiansen/Marianne Kaas holdt pileurt nede med le. Der har været stor begejstring over den pæne skråning uden pileurt, men nu med plads til adskillige andre blomster.

Til venstre ses skråningen sommeren 2020 med et par håndfulde 2 m høje æselfoder foran Bajonetslibemøllen. Til højre som det så ud i 1950. Bemærk de små lærketræer. Lærketræet har generet den japanske pileurt.

Projekt 20. Trykkerdammen, Helsingør. V Lis Rahbek

For 2 år siden blev et areal på ca. 2x6-7 meter dækket med en presenning for at bekæmpe en bevoksning af japansk pileurt! Stykket med pileurten befandt sig i en randbeplantning ved parkeringspladsen på Trykkerdammen i afd 13 Ørehøj tilhørende Boliggården. Det ser ud til at bekæmpelsen er vellykket!

Projekt 21. Soloprojekt Regan Øst, v Klaus Flemløse

Tæt ved Regan Øst findes der en mindre svag bevoksning af kæmpe pileurt. Den vokser i skyggen af store træer. Den er på 3. år er opgravet to gange om året. I foråret 2021 forventes, at der kun vil være en svag genvækst. Det er måske for optimistisk at tro, at bestanden er udryddet i løbet af 2021, men det er tæt på.

To nye projekter i 2020:

Projekt 22. Julebæk Strand, v Klaus, Jarl og Lene

Før rydning

Efter rydning

I foråret 2020 startede Pileurt-Banden bekæmpelse af japansk pileurt ved Julebæk Strand. Denne strand er en yndet badestrand for Helsingørs befolkning, men skæmmes i stigende grad af en voldsom bevoksning med japansk pileurt. Det drejer sig om i alt ca. 100 m skrænt og strand ved trappen ned til stranden lige overfor Julebæk Hus samt 50 skrænt længde ind mod Helsingør.

Kamptropperne består af Klaus, Jarl og Lene, som har ydet en kæmpeindsats. På skrænten er der nedskåret planter med le og opgravet rødder i de øverste 10-20 cm jordlag. På stranden er udført ekstra dybdegående tiltag med en gravemaskine, som kunne trække store rodklumper op fra dybet. Tak til NST for at dække omkostninger til opgravning og bortkørsel af stængler

Efter en snes arbejdsdage med i alt ca. 200 timers indsats er pileurt nu helt fjernet overfladisk fra skrænt og strand. Men der vil stadig spire mange skud frem. Det er planen at arbejdet fortsætter de næste 3-5 år, med håb om at bevoksningen svinder hen. Vi ved ikke hvor meget rodsystem der stadig er til stede.

I modsætning til de fleste andre projekter, så har indsatsen på Julebæk Strand haft langt større bevågenhed end forventet. Kommunen, NST, HD samt naboer og en masse forbipasserende har udtrykt stor glæde over resultatet. Denne påskønnelse har været uvurderlig energiskabende for Banden

Projekt 23: Sveasvej i Hellebæk, v Anita Andersen

Bekæmpelse af pileurten langs skovkanten i Hellebæk på Sveasvej (lige numre) og lysningen langs stien ind i skoven blev til et projekt under Pileurt-banden i slutningen af august 2020. Dette projekt er vokset frem på den store indsats som 2 frivillige, naboer til skoven, har lagt for dagen (Anita Andersen og Jette Panduro). Et kæmpearbejde med at rydde pileurt og grave rødder op har ført til projekt 23 i Pileurtbanden. Også kommunen, som har betalt for plastfolien, og NST, som har skaffet 30m³ flis, har bidraget værdifuldt. Der blev lagt ca 250m² plastfolie d. 30.9 og indenfor de næste 14 dage blev bragt og udstrøet træflis i et ca 20 cm tykt lag. Spændende at se hvordan det ser ud i 2021.

Saltforsøg, på 2 projektsteder, v Leif Øgaard

I 2019 forsøgte Leif at dræbe nogle stængler af pileurt ved at hælde en portion på jorden omkring stænglen, vel nok 100 g om hver. 2 måneder senere var stænglerne totalt nedvisnede. Det inspirerede til at udvide det noget mere. Ved McVerdi projekt 4 blev 3 klumper af pileurt (ca ½x½ m) ryddet til 10 cm dybde. Der blev strøet et lag salt – 1-2 kg pr m² - og det blev dækket med en lille presenning, samt sand og småsten. Dette forhindrede ikke pileurt i at skyde op rundt om presenning og det gav ikke synderlig effekt at supplere med et tykt lag salt omkring presenningen.

Ved Hellebæk station blev det grebet lidt mere konkret an. 12 felter på 1x1 m blev udsat for 3 slags saltbehandling med 4 gentagelser. 1kg salt; 2kg salt, 3kg salt. Et af de 4 felter ved hver dosis blev desuden dækket med 1m² plastfolie. Der var i starten tydelig forskel på fremvækst af planter – flest ved 1kg dosis, men variationen var stor mellem felterne og hen på sommeren var der ikke den store forskel på de tre behandlinger. Der var ingen fremvækst af planter under plaststykkerne, men en smule opvækst langs kanten.

Eneste konklusion lige nu er at det måske er en brugbar metode at kombinere salt (ca 1 kg pr m²) med presenningdække. Saltet bliver derved ikke udvasket. Vi er bekendt med at det er ulovligt at benytte salt til ukrudtsbekæmpelse, så det vil kræve en tilladelse hvis man f.eks. skal bruge 200 kg salt på et 200m² stort område. Ikke store mængder i forhold til hvad der hældes ud af vejsalt mod sne og is.

To nye projekter i 2021:

Projekt 24. Skindersøvej – et 2021 projekt

Langs Skindersøvej er der en bevoksning af japansk pileurt, der er til fare for trafiksikkerheden, idet den japansk pileurt vokser ud over kørebanen. NST har iværksat en bekæmpelse og i løbet af foråret 2021 er det muligt at Pileurt-banden deltager med opfølgning.

Projekt 25.Skorpeskolen – et 2021 projekt

Naturstyrelsen fik en ekstrabevilling i 2020 til at bekæmpe invasive arter. Pengene er bl.a. benyttet til at rense stranden ved Skorpeskolen, hvor man har gravet/fræset snebærbuske, pilebuske, hybenroser og japansk pileurt. Der er et behov for at rydde op i området mellem landevejen og selve stranden. Det gælder også almindeligt affald, metalskrot, glas, murbrokker, knive og sten, som kan udgøre risiko for badegæster.

Pileurt-Banden har aftalt med Jacob Frits Dam, Naturstyrelsen, at vi bekæmper hybenroser i selve klitten og samler affald, sten og rødder foran klitten. Stenene kan samles i mindre bunker af hensyn til biodiversiteten medens rødderne samles i plastiksække i den ene ende af stranden.

SAMARBEJDET MED MYNDIGHEDERNE

I 2020 har Helsingør Kommune ikke deltaget aktivt i bekæmpelse af pileurt, men har øget fokus på problemerne og bakket op med finansiell støtte mm. Kommunen har formidlet 20 flotte skilte (og stolper) til opsætning ved projekterne. Kommunen skriver til årsrapporten:

NSPV og Helsingør Kommune har i 2020 lavet kortlægning med registrering af pileurtbevoksningerne. I 2021 fortsætter kommunen med at registrere bestandene. Både Helsingør Kommune og NSPV vil dog se på, om det kunne være muligt at allokere nogle ressourcer, så kommunen kan lave noget forsøgsbekæmpelse og få mere erfaring med bekæmpelsen af pileurt.

I 2020 har kommunen støttet Pileurtbanden med en hurtig sagsbehandling, hvor de enkelte indsatser har krævet godkendelser/dispensationer, samt hjælp til bortskaffelse af pileurt. Kommunen har indkøbt en rulle kraftig plastfolie, som kan bruges til afdækning af pileurten. Plastfolien står til rådighed for både pileurtbanden og borgere, som ønsker at bekæmpe pileurt med afdækning, og kan hentes af alle hos NSPV på Kongevejen efter aftale.

På Helsingør Kommunes hjemmeside er der planlagt at lave en underside om Pileurt, hvor der informeres om bekæmpelsesmetoder

Anne Luise Busk

Indtil 2019 har NST ikke prioriteret pileurt, fordi man bl.a. måtte "efterleve dikterede rammer, som prioriterer rynket rose og bjørneklo, ligesom der kun er lovgivet om bjørnekloen". Men i 2020 har vi oplevet et meget stort engagement fra NST. Mange af vore ønsker om praktisk hjælp til bortkørsel af pileurt og med fremskaffelse af store mængder flis er blevet indfriet. Mindst et halvt dusin af vore projekter foregår på NST arealer.

NST skriver til årsrapporten:

Naturstyrelsen har gennem de seneste 2 år igangsat en række forskellige initiativer omkring arbejdet med Pileurt. Vores arbejde med pileurt er i høj grad blevet opprioriteret grundet Pileurtbandens enorme vedholdenhed og engagement – Tak for det!

Naturstyrelsen har lavet kort over de bestande, der findes i enhedens område. Digitaliseringen er ikke helt færdig endnu, men det giver mulighed for at prioritere, dokumentere og lave mere kvalificerede økonomiske overvejelser. Kortlægningsarbejdet blev videreført efter Pileurtbanden havde leveret data for lokaliteterne i Helsingør Kommune.

Der er i perioden arbejdet med flere forskellige bekæmpelsesmetoder, hvor der er gjort overvejelser omkring økonomi, behov for opfølgning, holdbarhed, landskabshensyn ift. udtryk mm.

Vi ser det som en stor kvalitet at der bliver afprøvet så mange forskellige metoder som muligt, for at Vi i fællesskab kan blive klogere og herefter kan målrette indsatsen (metoden) og spare ressourcer og tid!

Naturstyrelsen har i omegnen af 150 lokaliteter spredt over en stor geografi, og det er derfor helt afgørende at vi vælger den rigtige metode, inden indsatsen bliver "op skaleret".

Det er vigtigt at huske at Vi endnu ikke har store beløb til bekæmpelsen, og midlerne derfor er begrænsede. De seneste 2 år er midlerne primært kommet fra korte/mindre sær-bevillinger.

Vi håber der kommer mere politisk bevågenhed, og heraf flere midler til indsatsen.

2021 bliver et år hvor vi opfølger og tilretter de allerede igangsatte projekter nøje og evaluerer. Det gælder f.eks. de seneste med afdækninger med "DUPONT"-fiberdugen i Gribskov samarbejdet med "Skorpeskolen" ved den store rydning i Ålsgårde bliver interessante at følge.

Det er afgørende at de allerede igangsatte projekter bliver tilset og håndteret, så vi ikke "taber det vi har vundet tilbage"

Mvh Mikkel Bornøe Clausen

FREMTIDEN

Vi håber stadig på, at bekæmpelsen af pileurter bliver en nationalt prioriteret opgave, da spredning nu truer alle.

Vi foreslår fortsat at Danmark udvider den nuværende [bekendtgørelse om bjørneklo](#), sådan at kommunerne også kan pålægge ejere af arealer, hvor der findes pileurter, at bekæmpe planterne. Dermed vil det offentlige som jordejer retfærdigvis også selv måtte handle, og fx ikke længere lade pileurter fra offentlig jord invadere og værdiforringe private haver, som det sker langs mange grønne arealer, cykesti-forløb og skovbryn. Vi indrømmer at indtil der foreligger veldokumenterede løsninger, så er det svært at dømme lodsejere for at undlade bekæmpelse. Men man kunne måske gå i gang med at få loven bearbejdet, og indføre at fra en given dato, måske 2023, skal der bekæmpes.

Den nye plan for Nationalpark Kongernes Nordsjælland peger på, at man bør støtte grupper som bekæmper invasive arter. Herunder fremhæves Pileurt-bandens arbejde. Vi har dog ikke hørt fra Nationalparkens arbejdsgrupper.

Vi planlægger ikke at lave store udvidelser med nye projekter i 2021. Vi fokuserer fortsat på de projekter som er rigtig godt i gang, fordi det er vigtigt at de kommer godt i mål.

PILEURT-BANDENS ORGANISERING

Gruppens frivillige har fra start valgt at samle sig i en gratis Facebook-gruppe "Pileurt-banden Helsingør" med pt. 250 tilmeldte, hvoraf 20 også har meldt sig som aktivister i mailgruppen pileurtbanden@gmail.com. Man har fordelt sig primært efter bopæl på 10 større bekæmpelsesprojekter og et tilsvarende antal mindre solo-projekter. Hvert større projekt ledes af én koordinator, som kan kalde sammen til indsats og refererer til jævnlige møder for aktivisterne. Ved disse møder træffes beslutninger, der ikke klares på dagsbasis af gruppens tre oprindelige initiativtagere. Gruppen har hverken en pengekasse eller kasserer. Man lægger penge ud individuelt og får lejlighedsvis beløbene refunderet af kommunen.

AFTRYK UDADTIL

Der har været en del fokus på bandens arbejde, men typisk for pressens interesse er det at "når historien er fyret af" så sker der ikke så meget mere. Men der har været radioindsat (Leif Øgaard) og flere artikler i HD og FA (Klaus Flemløse). Pileurt-banden er blevet refereret 12 gange i en artikel fra Københavns Universitet [Jonas Morsing: Bekæmpelse af de store pileurt arter i Danmark \(2020\)](#). Desuden er Grise-projektet blevet nævnt 2 gange i samme artikel.

Det skal her fremhæves at bandemedlemmerne indsats ved Julebæk strand har givet positiv opmærksomhed langt udover det forventede.

I 2020 måtte vi desværre modtage Allan Høxbroes udmeldelse på grund af sygdom. Allans særlige autoimmun lidelse har gjort det umuligt for ham at deltage aktivt. Huset i Hellebæk er solgt, og familien er flyttet

vestpå. Allans indsats kan ikke vurderes højt nok. Uden hans drivkraft og energi med at sætte ting i gang, var vi ikke nået hvor vi er i dag – ja, vi var måske aldrig kommet i gang. Tak for kampen Allan.

I 2020 har vi fået en ny aktiv i gruppen, Lene Jensen, som hjælper med på flere projekter. Det ser vi frem til at få stor glæde af. Bandens aktivgruppe rummer nu et ikke præcist fastlagt antal medlemmer på 15-20, hvoraf de fleste har fokus på et enkelt (eget) projekt. Vi er 4 hyperaktive – Klaus, Jarl, Leif, Lene, som udover egne projekter står for kontakter til kommune og NST, samt andre instanser i forbindelse med projekternes gennemførelse (vognmænd, indkøb, lokale grundejere mm). Vi ser gerne flere hyperaktive.

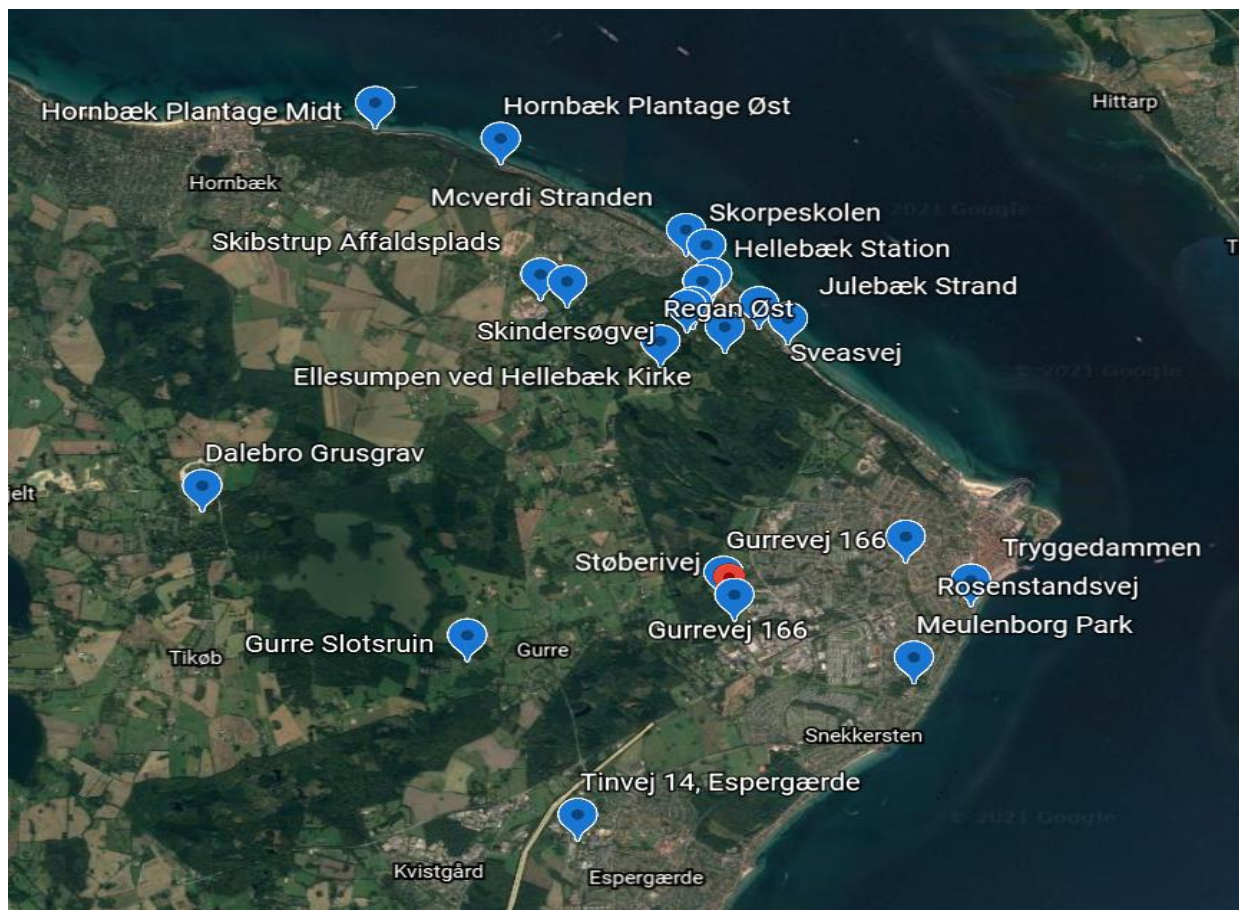
Pileurtbanden har inspireret andre rundt om i landet. En selvoptaget analyse vil vise at der er igangsat pileurtbekæmpelse mange steder rundt om i landet, og man kan tænke det er vores fortjeneste. Det er nok ikke helt sandheden, men vi tror på at vi bidrager med inspiration og ideer. I hvert fald er der opstået en pileurtbande på Fanø, inspireret af vores her i Helsingør. Vi har ikke muligheder for at hjælpe ekstra-kommunalt, men der kan jo dukke interessante muligheder op. Et lille "samfund" nær Karlebo har ønsket hjælp til nogle udfordringer.

Det kan kort nævnes at pileurtbekæmpelse er en "forår-sommer" indsats. Efterår og vinter slapper vi af, men enkelte frivillige bruger en del energi på at bekæmpe invasiv gyvel i Vestkilen og langs Nordre Strandvej. Her er flere store bestande, som vil udvikles til triste, brune krat, i værste fald dækkende flere ha åbent terræn – det er set andre steder. Kommunen støtter indsatsen og NST har udlånt 2 "gyveltrækkere", som nu har mange 1000 gyvelplanters liv på samvittigheden.

Kontaktperson

Leif Øgaard, biolog, mobil 28154668

Herunder er beliggenheden af Pileurt-bandens 21 engagementer inden for Helsingør Kommune markeret

Denne rapport er udarbejdet af initiativtagerne for Pileurt-banden Helsingør, med støtte fra flere frivillige

Leif Øgaard, pens biolog

Klaus Flemløse, pens cand.stat.

Jarl Eriksen, pens kriminalbetjent

Lene Jensen, pens sygeplejerske

Kontaktperson

Leif Øgaard, biolog, mobil 28154668